

Megjelen minden vasárnap.

kapitáladonos és felelős szerkesztő:
RÁTH GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sopron, Ógöbön-tér 18. sz.

ELŐRE

FÜLSZÖVEG KÖZÖSSÉGI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

hétben házhöz szállítva vagy vidékre postán küldve:

egész évre . . . . . 6 K -
fél évre . . . . . 3 K -
negyed évre . . . . . 1 K 50 f

Egyes szám ára 10 fillér.

Írdeféléseket felvesz és jutányosan kezdi a kiadóhivatal.

Haladunk!

(b) De ne feledjük, hogy Magyarországon vagyunk. Tehát nem előre, hanem hátrafelé haladunk. Az elmúlt kormány dicső regíme ebben az irányban amugys már nagyott lódított rajtunk a derestörvénnyel, a bor-, adó- és végrehajtási törvénnyel, még pedig mindezt saját jószántából.

Az új kormánynak még nem volt alkalma ebben a tekintetben erőpróbaival szolgálni, mindazonáltal Ausztria máris ráerősökölta a gyűlöletmonopolium és amit harkita, még ki sem próbálva az új áldást, máris újabbon török fejéket odatát.

Sajna, áldott közös viszonyunknál fogva, kénytelenek vagyunk nagyon is tördöni azzal, hogy ott mivel és miképp boldogítja a népet. Igaz, hogy a jó ritkán közös. Azt, ha mindjárt magyar ember fejében is szülemélt meg, odatát megcsinálják, mi azonban abból nem kapunk. Itt az általános választójog, a modern törvénykezés, európai közigazgatás stb. Mindezekben nekünk semmi részünk. De annál biztosabban a rosszban. Új adókat például kigondolni sem tudnak odatát oly hamar, amilyen gyorsan azt népünkre már ki is roták.

Azért halljuk rémülettel, hogy valami Steiner dr. nevű kapacitás „u” eszméjével évi negyvenmillió korona több bevételt vél biztosíthatni hazájának. Olvasva a hirt, rémülettel tekintünk az aytó felé, vajlon nem toppan-e be rajta a végrehajtó, aki ezért az új micsodáért máris exequálni jön bennünket.

Ezt az új negyvenmillió adót ez egyszer nem a végrehajtó fogja rajtkun beszédni, ami azonban reakciós, kereskedelmi, ipart és kultúrát rontó hatásától mit sem von.

Steinwender doktor javaslata röviden összefoglalva annyit, hogy a levelportól tíz fillérről tizenkettőre kell felemelni, amiből az államnak évenként nem kevesebb, mint tizenötmillió korona bevételt többelene. A levelezőlapok árát hat fillére kell felemelni, ami ötmillió korona évi haszonzapo-

rodást jelent, az ajánlott levelek öt fillérről felemelt ára szintén ötmilliót, végül pedig a táviratoknak husz fillérről felemelt ára évi négytízmilliót. Az apróbb postatelekről nem is beszélve és nem említe itt a telefon felemelt díját sem, amit maga Steinwender sem tart egyelőre ajánlatosnak részletezni. De kerek summban és végeredményül a Steinwender-féle javaslat szerint évenként negyvenmillió koronával több haszna lenne az államnak a postából, táviróból és telefonból. Hogy mennyivel több kára lenne belőle a közlekedésnek, a kereskedelemnek, a világ egyháshoz közelebb való hozzászának, az egész kultúrának, arról a Steinwender javaslata elfelejt részletes kimutatást közölni.

De félre az írónikus hanggal, mert ez az új osztrák gondolat valóban nagy szomorú és talán még Oroszországban sem születhetett volna meg.

Az egész világon mindenhol is minden újabb és újabb percben azon gondolkodnak az agyveők, hogy hogyan könnyebbítsék meg a lehetőségét annak, hogy ember emberrel érintkezhesk. Hogy gondolat, éreik, ügy, cselekvés és érzés mentül előbb közzéssé, egyetemessé, éles mindnyájunké válhasson.

A gondolatoknak és az érdekeknek mentül gyorsabb, mentül könnyebb és mentül olcsóbb kicserélésére való vágyakozástól lázas a világ vagy huszonöt esztendő óta. Baross Gábor igazi nagyságát ezért örökíti meg a zónatarifa; a Nemzetközi Postaszövetkezet ezért töprenkedik évek óta az egységes világ-tarifán; csak nem régen elnyomhatuk, hogy a leigázott Finnországnak az ellenálló erejét az orosz elnyomással szemben az adja meg, hogy náluk a telefon díja olyan olcsó, hogy még a legkisebb, deszkából összetakolt halazkunyihóban is ott van a beszélés és hallgatás két igazi gyöngytagyólója, amely a közvetlen érintkezés lehetőségére révén valóban testvérré tesz minden szomszót.

Igy másutt. Minalunk azonban a Steiner dr. és mindazok, akiknek ez a néhány millió közel

Üzletmegnyitás!

Van szerencse a t. c. közönség becses tudására bízni, hogy helyben, Magyar-utca 1. (Seitenhofer-féle ház II udvar)

fényező-, mázoló-, szoba- és betűfestészeti műtermet nyitottam.

Támashodva úgy a kül- valamit bel-földön sok éven át szerzett tapasztalásaimra, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a t. c. közönséget modern, stilszerű és tartós munkárol biztosíthatom, miért is kerem a t. c. közönség jóindulata bizalmát és minden e szakmába vágó munkák megrendelését.

Teljes tisztelttel

Divós Kálmán

fényező-, mázoló-, szoba- és betűfestő-mester.

Alap. 1873. Pártójuk a honi ipart! Telefon 113.

Kaucusknymodák minden árban kaphatók.

Leghínomabb hektográfnyag kilónként 3 korona 20 fillér.

Ruggantabélyegzőket

legszébb kivitelben és a legjutányosabb árban készít:

VÁRADI IGNÁC ruggantabélyegző-gyára

Sopron, Színház-utca 2. szám, földszint.

CSITKOVICS-KÁVÉHÁZ

teljesen ujonnan berendezve. — Három kütinő új billiárd. — Naponta

Zene-estély.

Kezdte este 9 órakor. — Számos látogatást kér

CSITKOVICS PÁL, kávé.

SCHÖBERL MIHÁLY

építkezési vállalkozó : Sopron, Vasut-sor 3.

Ajánlja magát a n. é közönségnek minden, az építőiparba vágó munka elszállítására, melyet olcsón és pontosan eszközöl.

Gummisarok, cipőkrem, cipósámfá, cipőkötő, szállagtartó, gyöngycsokor

és mindennemű díszmű bőrök nagy választéka.

Világhírű „O'SULLIVAN” gummisarok

és „IDA” cipőkrem egyedül raktára

FLEISCHER JÓZSEF UTÓDA

bőrkerekedésében

SOPRON, SZÉCHENYI-TÉR 20.

HIREK.

— **Pünkösdi repülőgép-verseny.** Montigny gróf és Croquet nemők pünkösdi felszálást végéig Izabella főhercegnő és kísérete is, még pedig Hohenzollern-Schillings-hercegi fejedelem és családja társaságában. A verseny érdekességét növeli, hogy Montigny gróf bejelentette a budapesti nemzetközi repülőgép-művelés válogatásversenyét is. A soproni felszálás sikeréről és eredményéről lehet bizonyos rekordbeli következtetést vonhatni le a budapesti júniusú versenyen elérhető sikerre vonatkozólag, ami annyiban is érdekes, hogy a budapesti Aero-club százazekre rugó díjairól van szó. Városunkban szinte lázas türelmetlenséggel várják pünkösdi napját s a páratlan érdeklődés átterjedt a vidékre is, úgy hogy minimális siker esetén is arra számíthatni, hogy 15—20000 ember tölde a versenyterre. Eit-kivite Sopronmegye és a szomszéd nagy városok, kisebb helyek és általában a magyar vendéglátó, nagyfontosságú körülmény az hogy Wienből és Wiener-Neustadt számos sport- és turista-együlettel, továbbá kiránduló társaság értesített Sopronra jöveteléről. Tehát Ausztriából is várhatunk 4—5000 vendéget. A Déli vaspályatársaság már előzőleg is székszágeknek látta különvontak bejelentését, úgy, hogy az akadémiai vidékéről érkező újságok meg nem hazautazhatnak. Erre vonatkozólag a társaság már kibocsátotta a hirdeseteit. A Győr—Sopron—Ebenfurt vasút és a Magyar-Allamvasutak igazgatósága is most dönt ugyancsak a különvontak ügyéről. A repülőgép-társaság előrelátólag már a tiszta közúthoz a határozatot. Olyan forgalmat várhatunk az ezidei pünkösdkor, amelyben még nem volt része a városnak.

— **A Rábaszabályozás.** A Rábaszabályozótársulat az idén a Marcalvölgy aló szakaszának szabályozási munkáit végezteti Győrnél, Csanak, Menő és Győr város határában.

— **Ülőtatételek.** Tisztelettel értesítjük a t. e. közönséget, hogy átvtük a Kiss István-féle fűszer- és csemegekereskedés a Várkerületen, amellek azonban festékkereskedésünket is tovább fogjuk vezetni. Tisztelettel Molnár K. és társa, festékkereskedők.

— **A gyermeknap Sopronban.** Az országos gyermekvédő Liga soproni hívei elhatározták, hogy a néhány csendető óta szokásba hozott gyermeknapot ez idén is meg tartják. Pünkösdi hétfőjére tűzték ki a gyűjtés napját, amelynek ezúttal a szokásosul előtérő programmat adnak a gyermekek ügyének aigilis hártásit. Hétfőn délután az Krészétkertben három órától hétig az akkor itt időző székeshérvári honvédeknek hangversenyt ad s ezalatt a dr. Baán Endréné vezetésével alakult hölgybizottság tagjai perselyekkel járják körül a kertet és filéreket gyűjtönek az elhagyott gyermekek számára.

— **Gyengeelméjük, gyenge tehetségük iskoláztatása.** A borosjenői gyógy-pedagógiai nevelő és foglalkoztató állami intézetbe a jövő iskolai év kezdetén több száz gyermeket vesznek fel. Felvételek az orvosi halmazok részéről a nevelő intézetbe 7—10 éves, a foglalkoztatóba 14 éven felüli nevelés-tanításra, illetve foglalkoztatásra alkalmas gyengeelméjű, gyenge tehetségű gyerekek. Ugy az kellgeten, mint a fizető felvételt iránti kérvényeket legkésőbb június hó 10-ig kell beküldeni az intézet igazgatóságához. Bővebb tájékoztatást látrunk szivesen nyújt az intézet igazgatója: Csapo György Borosjenő, Aradmegye.

Sopronmegye.

— **Választási mozgalom az eszterházi választókerületben.** Kapuvárról írják, hogy Molnár apát az eszterházi választókerület volt országgyűlési képviselője távolról sem örönd a kerületben akkora népszerű-

ségnek, mint eleinte hitték. A függetlenségi eszme hívei, mind többen és hangosabban követelték jelöltet és sikerült is nekik Balázs Imre személyében nekik megfelelő jelöltre szert tenni. Balázs mult vasárnap meg is jelent a Kapuváriak körében, ahol az összes özyeket megfogtva, igen lelkes fogadtatásban részesült. K. hó 6-án Kistalud, Mihályi, Vicza és Beled községeket látogatta meg, ahol az övációk, amelyben részesítettek, a legszebb bizonyosságát szolgáltatott Molnár nem ép túl nagy népszerűségnek. Balázst a nevezett községekből mintegy 10 kocsis választó kísérte vissza Kapuvárra és általában a meggyőződés, hogy eredményesen veszi fel a harcot Molnár ellen. Programbeszédjét f. hó 16-án, azaz pünkösdi hétfőn fogja meg tartani. Benutakozási utján Sajó budapesti iparistületi elnök kíséri végig.

— **Kapuvár.** (Lovascsendőrök a Rábaközben.) Nagy Vilmos m. kir. eszdőrőszakados, soproni szárnyparancsnok, f. hó 2—3-án a helybeli eszdőrőrsön szemlel tartott. Ezen alkalmammal tervei is készített arról, hogy mennyi kötségen és mennyi idő alatt láthatnak el az őrsöt istállóval. Ugyanis helygymintizsteri rendelt folytan Sopronmegybe a kapuvári, csornai és szanyi őrsök lovasítottak. — (Menyegzők.)

Klímna János helybeli kéményéproméster Klótdi nevű leányát szombaton, vagyis a hó 7-én vette oltárohoz. Blauschek Gusztáv fogházfelügyelő Nyitrán — Szeszlér Samu kapuvári kir. bírószági kezelőnek Sarolta nevű leányát nőt vette Körper Mór gözalmi tisztviselő. A polgári esketés f. hó 8-án volt. Tanuként Horváth Gyula kir. járásbíró és Deutsch David dr. ügyvédjelölt szerepeltek. Az egyházi szertartást 9-én Savanyukuton tartották meg. — Özyeg Deutsch Lajosnének Elza leányát Singer Hugó budapesti nőorvos veszi nőül. Az egybekelési ünnepély május 15-én leend Budapeten.

— **Halálok.** F. hó 8-án halt meg a nántiz lának kovácsmesternek neje és temesette a közönség nagy részvete mellett f. hó 9-én ment végbe. Özyegyén kívül 4 gyermek siratta. — (Jubileum.) Steiner József helybeli szeszgyáros e napokban ünnepelve házasságának 25-ik évfordulóját és ez alkalomból jötkönyvölőkre nagyobb összeget adományozott. — (Az iparistületi ház ügye) már teljesen rendezve van. Mint jelentették, a közgyűlés egyhanguul szavazta meg az átalakításhoz szükséges összeget s e hónapban meg is kezdik már a javítási munkálatokat. A kath. legényegylet részére is építenek helyiséget, melyben székessé eseten még bált is lehet majd rendezni. Az iparistület óhája végre mégis teljesülésbe ment, van saját háza. Ezen rég táplált óhaj megvalósítása Steiner József jpl. elnök és Csendes Jankin jpl. jegyző érdeme, kik fáradsáttalan buzgalommal dolgoztak a terv megvalósításán. Igaz, hogy ennek a tervnek is voltak és vannak ellenesei, de meg vagyunk győződve, hogy azok is megnyugvással fogják majd az új otthon nyugtaltta kényelmét és előnyeit fogadni. — (Halálok.) F. hó 11-én halt meg Szabó László kovácsmester helybeli lakos. Temesette 12-én nagy részvet mellett ment végbe. — (Választási mozgalom.) Úgylátás Molnár János eszterházi kerületi volt képviselőt képviselő alatt is a tulaj. Jelenleg itt tartózkodik és az egyes községeket Németh János prépost társaságában járja be. Baboton sem kellett nagy érdeklődést megjelenésével, miután egy csoport asszonyon kívül alig volt néhány választó jelen programbeszédre alkalomval, melyet a kath. iskolában tartott meg.

— **Fertőszőlők.** (Munkásházak.) Mint már írtuk, községünk munkásházak építése körül faradozik. A legnagyobb nehézség a telek kérdése képezte, melyet most Esterházy Miklós herceg bőkezű adományozása oldott meg, amennyiben a megfélelő teleket rendelkezésre bocsátotta.

Legalkalmasabb

• pünkösdi és
alkalmi ajándék
a tartós értékű és
kifünző minőségű
butordarab!!

Kiválóan előnyös
beszerezhető
a jó hírnek örövendő
butorraktárban:

Beer Éde Várkerület 72.

36 mltsőségű

csomagolópapíros

árúja 12 fillérért

kapható a kiadóhivatalban:

Sopron, Ógabona-tér 18.

Ifj. Gecseg Gyula

kelmetestő, vegytisztító és fehérmű mosodája
SOPRON Széchenyi-tér és Alsó-Éőver-utca 17. szám.

Elváltak testére és tisztításra egyenruhákat, urica és nő öltönyeket, díszítő-bútorozatokat, függönyöket, csipkéket, napernyőket, keztyűket, szőrmekeket, himzéseket, tollakat, selyem- és szövetruhákat stb.

Hazai gyártmányok raktára!

PAPÍR-, IRÓ-, RAJZ- ÉS IRODA FELSZERELÉS

a legnagyobb választékban, a legfinomabb és legkényesebb ízlést is kielégítő kivételben **bámulatos olcsó árak** mellett kapható

a „Corvina”

papírkereskedésben

Sopron, Színház-utca 26.

Vidéki megrendelések nyomában és a legmesszebbre menő leküldetés-szállítással teljesítetnek.

Borivék és borkönyvek

1909 június 10-én életbelépett törvény rendelkezésének megfelelőek kaphatók a

„Corvina” papírkereskedésben

Sopron, Színház-utca 26. szám.

NAPERNYŐK

a legnagyobb választékban

MANGOLD SAROLTA

ernyűüzletében. — Várkerület 95.

Felselyem lá fokele vagy szines, szép kivételben 1.50 ft-tól feljebb. Egész selyem 3 ft-tól feljebb, ugyisint férfi- és női esernyők a legolcsóbb árak mellett. Különösen kiemeljük, hogy: 2 óra alatt horitnak ernyőket. Gyorsan és olcsón javítunk.

— **Sopronkeresztúr.** (Lopás.) F. hó 5-én a délelőtti órákban Kohn József rőfőskereskedő házába Pápai Julianna és Hódosi Teréz rendeki illetőségű cigány-nők betértek és onnan a ruhaállványról 23 meter fehér vásznat elloptak. Nevezeteket a járásbírószághoz elővezették.

— **Vimpecz.** (Bűntudat és szerencsétlenség.) Megrendítő szerencsétlenség történt a minap Wimmer János bányájában. Gruber Alajos munkást egy tárnában a meglazult törmelékötömeggel elborított és összezúzta, úgy, hogy mire kiszabadították, már halott volt. A soproni ügyészség nyomozást indított, hogy a szerencsétlenség okait ki derítsék és megállapítsák, kit terhel a felelősség.

— **Nagyezék.** (Megszokott cseledek.) Bene Mihály helybeli lakosnak Kutasi József nevű eselődje, Lux Istvánnak Budai Elekes Sándor és Budai Elekes József nevű eselődje, ugyisint Szommer Ferencnek Illás Imre nevű eselődje f. hó 6-án reggel gazdájuktól megszöktek és valószínűleg szülkeikhez, Vönöczkére, tértek haza. A hatóság gazdájukhoz való visszakísértelést elrendelte.

— **Sopronkövesd.** (Válás után.) Ezekben a napokban Bácsi Jánosné Lajosmágyori lakosnőt a tőle elváltan élő férjje ugy elverte, hogy jobb szemem látóképességét gombos orvosi gyógykezelés mellett csak 2-3 hét múlva nyerheti vissza. Bácsi Jánost a csendőrség a járásbírósnál feljelentette.

— **Dénesfa.** (Mulatáság.) A helybeli ifjuság a napokban óvta. Határó Pálóc vendéglőjében zenehallgatásot tartott. A tiszta jövedelmét 22 korona 72 fillér, mely összeg az iskolai szervek gyarapítására fordított. Felülizettek: N. N. 3. Koutor József 2. Pábian Ferenc, Gombás István, Sári László 1-1 koronát, Horváth József 40, Horváth János 20 fillért.

— **Valkaportány.** (Kitétele gyermekekét.) Egy cizfalvi koldusszonynak nagyon terhére volt a körülbelül három hónapos gyermeke. Elhozta tehát éjnek idején hozzánk és lelet- egy hó kapuja elé azon reményben, hogy majd valaki megtalálja s gondját fogja vésni. Az éjjeli órák meg is találták a gyermeket, aki időközben felébredt és hangos sírással adott jelt kényelmetlen helyzetéről. Az éjjeli órák a bíróságot hívték a kisküti, kiől a bíró hamar kiderítette, hogy az egy cizfalvi koldusszonynak lehet a gyermeke. Megállapították, hogy a Hozzála feketevári harmineves papányszónót az anya. Eljárást indítanak ellene s a gyermeket behálják az állami gyermekmenhelyre.

— **Fertőhöz.** (Zászlólopás.) Ezekben a napokban Krizánits József, Páltner Ferenc és Ily János kovácsmester kárára a kitűzött zászlókat ismeretlen tettesek ellopták. A csendőrség a tetteseket kinyomozta Unger Ferenc 21 éves, Fair Ferenc 22 éves legények személyében, akiket feljelentettek.

Győrmegeje.

— **Köny.** (Halálös bika viadala.) Eladtuk a község bikáját Győrnagyközségnek és esületékre volt kifőve az átadás. Csomatóról délelőtti 11 órakor egy hajcsár érkezett Könyba, hogy a bikát elszállta. Ez azonban a nagy viharban nyugtalankodott és nem akart menni. Ezt látva Dombi István községi pásztor, segítségére sietett a hajcsárnak s utólagoslag egyeztetett indulásra bírta a hatalmas bikát. A bika ottól felgyorított és szarvára kapta Dombi, majd l. dobta a földre és a szó teljes értelmében szeltoposta. Bár többen siettek vedelmére a szerencsétlen embernek, megmenteni nem lehetett. A rettenetes küzdelemben a bikának mindkét szemét kiszáradt, de még akkor sem eresztette el a földet. Dombi István halálát 7 gyermeke siratja, kik közül 6 még 10 even aluli.

Komárommegeje.

— **Aki mindég otthon található.** Mulatóság kis történet esett meg a minap egyik

választókerületünk munkapárti képviselőjével. Az emberek nem valami szivesen fogadták, de azért meghallgatták, mert pénz és bor akadt bőven. A jelőlt természetesen éprőföldre fogadkozik, hogy így lesz, úgy lesz, ha őt megválasztják, mert ő a kerületért akar élni. Többek közt ezt mondja:

— **Mert** atyáim! nálom nem úgy lesz, mint a volt képviselőnél. Az én házam kapuja mindig, mindenké előtt nyitva áll.

— **Őst** otthon is lesz az ur?

— **Hogyne** — mondja a jelőlt — mindig otthon leszek.

— **Mire** a választó diadalmasan vágja vissza:

— **Hát** akkor nem is választjuk meg az urat! Mert ha mindig otthon lesz, mikor megy be a képviselőháza?

APRÓ HIREK.

— **Vilma** hollandi királynő leánya, Julianna hercegnő, aki néhány nappal eze előtt lett egy éves, hirtelen megbetegedett.

— **A hosszn** eszözök következtében a víz teljesen elárasztotta a resica—ovicai vasút vonalát.

— **Külsöd** közelében a Sió és a Sárvíz a sok esőzés következtében erősen megaradt.

— **Zombolyán** tegnap hajnalban pusztá szemmel látták a Halley-gétköket. Hasonlóképen Zupanyen is.

— **A kivi** zsidó lakosság kétségbe van esve, mert tizenketezren, akik számsz év óta ott laknak, kiutasításukat várják.

— **Göteborg** közelében a Götafd-folyón a Jónás teher szállító gőzös felcsúszott kazánrobbanás volt.

— **Sajószentpeter** községben három részeg munkás leszarta Horváth Elek rendőr-bizost.

— **Szentpétervár** egészségügyi bizottsága közölte, hogy az utolsó napokban a koleraesetek nagyon megszaporodtak.

— **Triplizban** Gousson laboronk fiát, miáltal festési tanulmányokat végzett, egy csapat bennlét és rendőr megmentette és brutálisan bánalmazta.

Kereskedelmi és ipari érdekek.

Közszállítások és a kispár.

Tudvalevő dolog, hogy a kispár a közszállítástól közel teljesen ki van zárva. Nuncsák hogy a kispáros ajánlat rendszerint tekintetbe sem veszik, de már maga a pályázati feltétel is olyan, hogy kispáros nem is pályázhatik. Sok szó esett már arról országzászerte, de az összes, ebben az irányban megjelölt kiserletek eredménye csupán annyi, hogy a pamazosokat konzorciumok alakítására utasították. A mult hét folyama alatt azonban Dávid Lajos soproni egyenruha-készítő fordult egészségese szemével a kamarához, amelyben az eddigi mozgalmaktól független intervencióra kéri a kamarát. Ugyanis kéri, halna oda a kamara, hogy a kamaraterületen működő állami hatóságok, ugyint pénzügyőrök, határrendőrség, csendőrség stb. lábbeli és ruházati, valamint egyéni szükségletek fedezésére a pályázatok a területbeli kispárosok számára irassék ki és ennek a területbeli szükségletfedezeti rendszernek érdekében a társ-kamarának megkeresése mellett országos mozgalmat indítson. Midőn ezen, a kispárra nevezte feltegye és messze-hatóság indítványra felhívjuk az összes

érdekek
 flyen
 sulyoz
 köben
 gödik
 gonik
 denki
 folyás
 kamar
 gyallni
 Az ex
 mint a
 kormá
 enged
 utalvár
 ben ig
 vállak
 Hiron
 sulver
 géről.
 határoz
 leletek
 utalv
 zomb
 törven
 vést,
 A
 hogy a
 nagy
 tökéve
 új társ
 u ken
 náza
 gepeke
 nagyá
 ilyen
 3 felyer
 tendő
 és már
 híre k
 szarint
 terjed
 Balán
 nagyá.
 Vasnő
 dícsere
 vissza
 nagyok
 el, hog
 be, H
 tejelet
 hogy a
 Pan a
 Biant
 Schme
 cog, az
 és Br
 Tsa co
 beletek
 a közs
 a kere
 nyolca
 korebe
 bun.
 iparos
 Tombr
 erköve
 és ker
 közlen
 nokot
 forgal
 iparci
 termel
 erdeke
 és ezz
 tüz ki
 leni s
 fontos
 ról fel
 szövet
 díset.

érdekképviseletek és minden egyes iparos figyelmét, nem mulaszthatjuk el hangosulyozni, hogy saját jól felgottott érdekében cselekvés minden iparos, ha ennek az ügynek lelkes harcosává szerveződik és állást foglalás kényszeríti mindenkit és minden egyesületet, akire befolyása, illetve ahol szava van. Az ügyet a kamara már legközelebbi ülésén tárgyalni fogja.

Az ipari szubvenciók kiutalványozása.
Az ex-lex beállítva ugy a Wekerle-kormány, mint az utána következő Khuen-Hedervary-kormány az iparfejlesztési törvény alapján engedélyezett ipari szubvenciók részleteit nem utalványozta ki, ami az érdekelteket ipari körökben igen nagy zavarkot okozott. Az ipari vállalkozások folytatása érdekében egyik legfontosabb tartott a minisztertanácsban Hiri-nyomi Károly előterjesztést tett az ipari szubvenciók kiutalványozásának szükségességéről. Ennek alapján a minisztertanács el is határozta, hogy kifizeteli az esedékes részleteket. A határozat kimondja azt is, hogy újabb ipari szubvenciók engedélyezéséről azonban mindaddig nem lehet szó, míg a törvényhozás meg nem szavazza a költségvetést, vagy legalább a felhatalmazást törvényi.

Az új budapesti kenyérgyár. Megírjuk, hogy a főváros kenyérgyár-vállalkozását most nagyjából hasonló magánvállalkozás között s legközelebb 500000 korona alapítókéval. Budapesti Kenyérgyár r.t. cég alatt új társaság létesül. Ezt először a szert az új kenyérgyár hat kempencéit 250 millió mázsra naptermelésre fog berendezkedni. A pepekert Némelországban hoztatják, miután a magyar gépyárak még nem foglalkoznak ilyenre gépek előállításával.

Meg egy ágyúgyár. Az oly nagy port felvert és nagy állami szubvencióval létesítendő ágyúgyár még el sem kezdte építeni és máris egy második ágyúgyár építésének híre költik. A prágai „Bohemia” értesítése szerint az essenzi Krupp-gyár hűnyedőgyérei területek megvásárolt tárgyal, amelyeken nagy gyárat akar felállítani. A Krupp cég a Balkán-államokból érkező megrendeléseket a magyarországi gyár által akarja lebonyolítani.

A magyar ipar mellőzése. A Magyar Vasművek és Gépyárak Országos Egyesülete dícséretes buzgalommal ültözi azokat a visszalépéseket, amelyek egyes vállalatok a magyar ipar mellőzésével s azáltal követnek el, hogy gépészségileg kitűnőül jár el, ha ilyen eset tudomására jut, nyomban bejelenti a kereskedelmi miniszteriumnak, hogy a visszalépés megtörtént legyen. Ugyan a Rózsáshegyi főnyergő, a Fuchs és Baumer hűtő- és faanyag, a Kohn és Schmeigel léselei cég, a La Boobe és Darvas cég, az Egyesült fátornér r. t., az Eisler I. és Brüder cég, végre a Grassi Schenk és Tsa cég szereket be a kiföldött gépészség-leteiket s az egyesület ezeknek a cégeknek a közállítási szabályzataba ütköz eljárást a kereskedelmi miniszteriumnak bejelentette.

Iparosok szavazása. A fővárosi nyolcadik kerületnek ipari és kereskedői körökben nagyarányu mozgalom van kielőzve. A mozgalom célja egyelőre a kerület iparosait és kereskedőit olyan szövetségben tömöríteni, amely hivatala volna anyagi és érdekesi érdekeiket előmozdítani és az ipari és kereskedelmi életben felmerülő bajok ellen küzdeni. A cél elérésére a szövetség aratunkot létesít, ahol önkéntes árveres után forgalmazza hozzá az iparosokat által termelt iparicikkeket és ez által alkalmas nyújt a termelői és vevőközönös kölcsönös gazdasági érdekeinek kielégítésére. Külföldiakkal rendez és ezzel kapcsolatban vásárolhat. Pályadíjakat bír ki, hitelintézetet létesít és a tagok szemleli szükségleteinek kielégítésére a felmerülő fontossabb gazdasági és politikai problémákról felolvasásokat és esteleket tart stb. A szövetség meg e heten megtartja alakuló ülést.

Mezőgazdaság és állattenyésztés.

Takarékpénztáraink legujabb divatja.

A 2-3%-os kártalanítási díj.

Ira: B. J. K.

Takarékpénztárainknál ismét valami új divat fészkelte meg magát, mely felette alkalmas káros közgazdasági hatásán kívül a megszorított gazda rovására gyarapítani pénzintézetek millióit.

Ez az új divat nem más, mint az egy nerezett kártalanítási díj kikötése, melynek horderejét a pénze szoruló gazda a kölcsönfelvételnél bíráljani nem szokta, de amely terhet később ugyancsak megérez. De mi is tulajdonképp az a kártalanítási díj? A kártalanítási díj az az összeg, melyet az adós abban az esetben, ha tartozását a kikötött időnél korábban lefizeti, az intézetnek megváltja a hasznát a fejében fizetni tartozik. Hát ez nem kártalanítás, hanem büntetés-pénz, mert az intézetnek ebből semmi kára sincs, ellenben bünhődik a gazda azért, hogy kötelezettségének a kiszabott időnél hamarabb tért elveget.

Tapasztalhatjuk, hogy az 1898. évben meghozott uszatorvény szülte hazánkban a gonba módra felszaporodó takarékpénztárakat, hitelszövetkezéseket és kölcsönegyleteket. Hiszen ettől az időtől fogva ennek a törvénynek drakói szigora a magánhitelt ugyazóval teljesen lehetetlenül tette és hontik magno-cok ma már csak burkolt hitellek merészeinek nyujtani. De míg a magánosok az uszatorvény teljes szigorát vannak kitéve, addig a nyilvános intézetek sokszor elég gyanus hitelügyleteikkel és felhasználott „pótlitekekkel” senkimen tördök.

Ha az egyes hitelügyletek részéről kikötött okmányokat betekintjük, meggyőző és nagyon számos esetben, hogy ezek hitellek hitelt az uszora törvénybe ütköznek. Az uszatorvény 4. §-a azt mondja: „A valószággal adott érték után 8%-ot felül nem haladó kamat kikötése vagy érvényesítés és büntető eljárás alk nem erkönytől az ezt meghaladó összeg igemis büntető eljárás alá vonandó.”

Legujabbban a 6-8%-os kamatozású kölcsönt nyújtó kisebb pénzintézetek számtalan más mellékletekkel együtt 2-3%-os kártalanítási összeget is kötnek ki, bekebelezve a tőkét és biztosítási összegben felül a 6-8%-ig terjedő kamatozatot, az 8%-os késedelmi kamatot még 2-3%-os kártalanítási díjjal, kezelési költséget stb.-t, ami mindenestrem az uszatorvény szerinti kamattól maximumát meghaladja. A törvény értelmében ennek a bekebelezési kérvénynek helyet sem volna szabad adni.

De maradjunk csak a pénzintézetink legujabb divatjára, a kártalanítási díjra és nézzük meg az uszatorvény szempontjából. Kerdezzük tehát, hogy minő jogcímen kívánhat a pénzintézet a kölcsön kifizetése után időre „kártalanítási” összeget? Minő elvont vagy ellenértéket nyújt ezért a kölcsönvételnek a takarékpénztár? Bizonyára — semmi. De ezzel kára sincs, mert a visszatérő új pénz némi elhelyezéséről a felmondási idő alatt volt alkalma gondoskodhatni és ebbeli költséget az új szerencsétlennek bususan fel is számítja. Ennek a díjnak szedése tehát feltétlenül az uszatorvénybe ütközik.

Van azonban ennek még más közgazdasági és szociális jelentősége is, amelynyen arra ösztökéli az adóst, hogy tartozását előbb ki ne fizesse, gazdasági függetlenségéért után ne is törje magát, takarékossgai ösztöne ellen küzdjék, ami feltétlenül erős szociális vízshatás is gyakorol.

Felhívom tehát erre az illeletes hatóságok figyelmét, hogy a jelentkező bajt megcsirázzanak könnyen és sikeresen lehessen leküzdeni.

*) Gőzeke és hírszántó részvény-társaság. A kisgazdák érdekeit szolgáló vállalat.

kozások száma ismét szaporodott. Dunántúli gőzeke és hírszántó r.t. cég alatt Győrött új vállalat alakult 250.000 korona alapítókéval. A társaság gőz- és motoros cékek eladásával, ezek fölhasználásával és ami különösen gazdákért érdekel, a hírszántó r.t. vállalatát a válság idején kíván foglalkozni. A társaság ugyanis bizonyos egységárban elváltja a földök felszántását, rigólozást, rétek feltérését stb., amit gőzekekkel végez.

*) Napi 5000 liter tej keresnek. Egy fővárosi fogyasztási érdekeltségnek napi 5000 liter tejre van szüksége, melyet csakis teljeskörűtől csak beszerezni. A szállítási idő t. év október hó 1-jén kezdődik, az ajánlatokat azonban május hó végéig kell megadni. Szállítási távolság 150 kilométeren belül. A tej ára a feladó állomásra káldve számítható. Tohetnek tovább egyúttal ajánlatot is, az ajánlati levél a „Közleked” szerkesztőségébe, vagy kiadóhivatalunka címezendő.

*) Szőlő- és borsgasztási tanfolyamok néptanítók részére. A földművelésügyi miniszter a nevezetesebb borsvidékek működő néptanítók részére az idén a ménessi, pozsonyi és tereali vinocellériaközben 4 heti szőlő- és borsgasztási tanfolyamot rendez, melynek első része május hó 18-tól 31-ig, második része pedig Tarcalon október 5-től 18-ig fog megtartani. A tanfolyamokra csak új néptanítók vehetők fel, kik oly hegyvidéki községekben működnek, ahol a filoxera a szőlőket már megfárasztotta és ahol a szőlőművelés a lakosság főkereseti forrása. A tanfolyamra felvett néptanítók a 4 hét tartamára 120 korona alatti segélyben részesülnek.

NYUGATMAGYARORSZÁGI „PETŐFI” KÖNYVNYOMDA RÉSZV.-TÁRSASÁG	
SOPRON, VÁRKÉRT 74.	
Készít gyorsan és pontosan	
mindenféle nyomtatványokat	
csinos és tiszta kiütveiben,	
jutányos árakon. Különösen	
ajánlja magán névjegyek és	
údvözlőkártyák és hasonló	
nyomtatványok készítésére,	
melyek még a megrendelés	
napján el lesznek szállítva.	

Borszivattyú
kölcsönöz ki használatra
igen kedvező feltételek mellett:
a soproni bormérők egye-
sülete Sopron, Ógabona-tér 12.

Gludovátz Alajos
ácsmester
SOPRON, Bécsi-ut 8. sz.

Ajánlja magát a n. é. köz-
ségnek kisebb munkák és javi-
tások elkészítésére, melyet
olcsón és pontosan eszközöl.

Szenzáció!

Uj!

Üzemfelvétele

Uj! Különleges!

az Általános Forgalmi Irodának (Sopron, Templom-u. 15.)

Üzemterve

az 1910 május 15-én Sopronban, Templom-
utca 15. sz. a megnyílt

»Általános Forgalmi Irodá«-nak.

Éppen Nyugatmagyarország – dacára, hogy az ország legműveltebb, kulturálisan legfejlettebb és kereskedelmi életünkben is mindenkor vezérszerepet vitt része – mégis nélkülözte mind-
addig a termelő és fogyasztó közönség közti, a modern igényeknek megfelelő ezt a közvetítő, utmutató és tájékoztató szervezet, mely nélkül mai nap nagyobb, intenzívebb életet élő kereskedelmi központok már el sem képzelhetők.

Általánosan érzett szükségletet vélünk tehát kielégíteni, amidőn a modern igényeknek megfelelő, sok évi bel- és külföldön szerzett tapasztalatok által támogatva, valamint széles látókör által vezetett

»Általános forgalmi irodá«-t

nyitunk, melynek öt oszdtálya vállalja a termelő és fogyasztó egymással vonatkozásban álló különféle igényeknek kielégítését.

Az Általános Forgalmi Iroda:

1. Általános bizományi raktárt tart és ennek árut közvetlenül árusítja.

2. Elfogad bármely néven nevezett árura megrendelési úgy az előállítására, mint a beszerzésére és közvetíti mindennemű ingók és ingatlanok adás-vételét.

3. A modern hirdetési irodák szellemében felvesz hirdetésekét és azoknak bárhol és bármilyen alakban elhelyezését közvetíti. Elvállal kisebb vagy nagyobb szabású reklámtervek kidolgozását és végrehajtását.

4. Elvállal hármiféle pénzkölcsönök kieszárlését és közvetítését. Ugyiszintén a legmegbízhatóbb információkat nyújtja.

5. Sajátosztálya lapok kiadásával, prospektusok, felhívások, nyomtatványok stb. szerkesztésével vagy fordításával, nemkülönben megrendelésre amerikai stílus propagandák készítésével és végrehajtásával, szintúgy az egyes érdekcsoportok szervezésével foglalkozik.

Előkelő és elsőrendű összeköttetéseink lehetővé teszi, hogy a nagyközönség legmesszebb menő igényeit minden irányban kielégíthessük és megvagyunk róla győződve, hogy aki akar csak egyetlen egyszer is igénybe vette szolgáltatunkat vagy tanácsunkat, azt többé nélkülözheti nem fogja.

Mivel előbb és minél számossabb megkeresésű kér

AZ ÁLTALÁNOS FORGALMI IRODA
SOPRON, TEMPLOM-UTCA 15.

SOPRONI TAKARÉKPÉNZTÁR

— SOPRON, SZÉCHENYI-TÉR 19. —

Betétek takarékpénzesekre és kontokorrent számlákra, jelzálog kölcsönök, előlegek értékpapírokra, fedezett kontokorrenthitel, váltóleszámítás.

A legelőnyösebb feltételek valamennyi üzletágban.

Páncélozott helyiségben elhelyezett Safe-pénztárak bérbeadása.

Felek részére nyitva délelőtt 9-től 12-ig.

Kitüntette Budapestben 1896 és 1899-ben, Páris
1900, Pozsony 1902, Sopron 1904-ben.

Oktatás

kéznyességben (Slojdi), rovatolás lapos és domboru fadaragokban, berakott munkában (interriercen), fa- és bőrégetésben, bőrdomborításban, úgy-szintén szabalkázi, mértani és praktikus ipari szakrajzban saját mintáim szerint, amelyek Magyarországon ma már 300 iskolában alkalmaztatnak. — Átveszek mindennemű templomunkakat, u. m.: oltárok, szőszékek, szobrok stb. faragását és javítását.

Tisztelettel

PINTÉR IGNÁC iparszak- és rajztanító.

Sopron, Kurucdomb.

Könyv- és könyvnyomai munkákat szép és tiszta kivitelben szállít
a »Petőfi« Könyvnyomda R.-T. – Sopron.

Nyugatmagyarországi »Petőfi« könyvnyomda r.-t. Sopron, Várkerület 71.